

Di-XL – 4. setkání partnerů; konference “Libraries as Powerful Partners in Promoting Results of Lifelong Learning Projects”

**Národní knihovna Lotyšska, Riga, Lotyšsko
17. 9. 2014 – 19. 9. 2014**

Účastník:
Ondřej Dostál, manažer projektu Di-XL, úsek 23

datum zpracování: říjen 2014

1. Účel cesty

Účast na závěrečném, čtvrtém setkání řešitelů (parterů) projektu Di-XL, které se uskutečnilo 17. – 18. září 2014 v atraktivních prostorách nové, čerstvě otevřené Národní knihovny Lotyšska, jež je jedním z partnerů projektu. Na programu setkání byla revize dosažených výsledků (první den) a vytvoření plánu na jejich systematické šíření (druhý den).

Účast na konferenci „Knihovny jako významný partner při šíření a využívání projektů celoživotního učení“ pořádané v rámci projektu Di-XL, která se konala 19. září 2014 na stejném místě jako partnerské setkání.

2. Časový průběh cesty

Cesta tam 16. 9. 2014 Praha – Riga letecky via Moskva (nejlevnější). Následující dva dny 17. a 18. září 9.00-17.00 setkání partnerů, večer společná večeře. Dne 19. září 9.30-16.00 konference „Knihovny jako významný partner při šíření a využívání projektů celoživotního učení“. Dne 20. září cesta zpět Riga – Praha letecky opět via Moskva.

3. Průběh navštívené akce/jednání

Den první 17. září – revize výsledků

Výsledky projektu: (1) Analýza potřeb; (2) Model spolupráce knihoven a organizací ČŽU: a) tištěná brožura „Libraries as Powerful Partners in Dissemination and Exploitation of Results of Lifelong Learning Projects“, b) webová stránka „e-tool box“. Výsledky dostupné z: <http://dixl.eu/outputs/>.

Shrnutí: Ad (1) přepracovat, podpořit jednoznačnost v interpretaci dat, dokončit překlady do partnerských jazyků. Ad (2a) představena finální podoba brožury. Autoři finální verze textu jsou de facto pouze Baltic Bright a Národní knihovna Lotyšska. Definitivní text, oproti participativně vzniklé pracovní verzi notně přepracovaný (co do struktury, nikoli obsahu), nebyl ostatními partnery kriticky připomínkovan, a to ani v průběhu června až srpna (via e-mail) ani při setkání. Diskuse nad obsahem mezi členy v květnu ustanovené pracovní skupiny byla vyloučena jak odkladem prací a následnou časovou tísni, tak pragmatickým opatřením – konečným online zveřejněním na začátku srpna a vzorovým výtiskem na stole při samotném setkání. Mnohé výhrady, které pak NTK (Dostál, Kloučková) k textu měla (redundance, plytkost), tak nebyly artikulovány. Graficky se ovšem brožura líbila většině partnerů. Ad (2b) vznesen anachronický požadavek na návod na použití této webové stránky („e-tool boxu“) pro knihovníky.

Den druhý 18. září – plán šíření výsledků

Druhý den se setkání účastnila externí expertka (prof. Aira Lepik z tallinnského Institute of Information Studies), která nejen kriticky zhodnotila výsledky projektu, ale rovněž vznesla několik inspirativních připomínek o podobách a možnostech dnešních knihoven.

Šíření výsledků: (1) semináře pro zástupce národních agentur, organizací ČŽU a knihoven; (2) e-mailové kampaně; (3) sociální sítě (FB, LinkedIn apod.); (4) media, tisk

Shrnutí: Partneři představili plány, jak šířit výsledky. Aktivity byly sjednoceny zhruba dle výše uvedených kategorií, aby mohlo dojít k celkovému zhodnocení (změření) dopadu jednotlivých výsledků projektu.

Příspěvek experta: Šest týdnů před koncem dva roky trvajících projektu byl přizván externí odborník z knihovnického sektoru, aby se vyjádřil k průběhu i výsledkům projektu. Výše řečená Aira Lepik měla výhrady k účelovosti analýzy potřeb (výběr, interpretace otázek). Především však k postoji projektu ke knihovnám jako takovým, ve kterém nachází zastaralé koncepty a zjednodušující pohled vedoucí k neporozumění

jejich heterogenních role/rolí. Podrobně viz „Progress evaluation report“ (viz bod 5 dále) a budoucí „Final evaluation report“ (viz bod 5 dále).

Den třetí 19. září

Konference „Knihovny jako významný partner při šíření a využívání projektů celoživotního učení“

Konference, pořádaná v rámci projektu Di-XL, se konala na stejném místě jako partnerské setkání. Účast rozšířili zástupci knihoven a organizací CŽU z partnerských zemí. Celkem účast odhadem 50 osob (z toho 5 řečníků a 10 řešitelů projektu; z ČR 3 zástupci knihoven – z Moravskoslezské vědecké knihovny, Knihovny Kroměřížska a Knihovny města Ostravy, 3 řešitelé – Martin Barna a Jiří Sláma ze Sedukonu, Ondřej Dostál z NTK). Dvě dopolední prezentace daly prostor jednomu pohledu ze strany knihoven (Ms. Lianne Knobel, Breda Public Library, Netherlands) a druhému ze strany vzdělávací agentury (Mr. Per Paludan Hansen, President of European Association for the Education of Adults). Poté přišli na řadu jednotliví partneři a jejich prezentace příkladů, jak může spolupráce mezi knihovnami a organizacemi CŽU vypadat. Po obědě proběhla v rámci malých skupin mezinárodní výměna zkušeností. Ty byly společně s průběžně zaznamenanými klíčovými plusem a mínusy sepsány na tabuli a poskytly tak srovnání, v čem si knihovnický a CŽU sektor rozumí, resp. nerozumí, co jsou slabé a silné stránky spolupráce apod. Závěrečná panelová diskuse, 2 zástupkyně knihovnického sektoru (mj. Aira Lepik) a 3 zástupkyně CŽU, z těchto podnětů vycházela. Shrnutí: Díky zkušenému moderátorovi (Mr. Tom Urdze, adult educator) bylo vytěženo maximum ze všech částí programu, udržena věcná nit i souvislosti, dosaženo shrnutí nejdůležitějších pro a proti. Ke konfrontaci názorů ovšem nedošlo. Konference proběhla v přátelské atmosféře s důrazem na étos projektu, nikoli výsledky.

4. Závěry/shrnutí

Ad setkání partnerů: Jako by se NTK ocitla na návštěvě v tzv. Potěmkinově vesnici – v důsledku nekonsensuálně dokončených, resp. nedokončených výsledků (pod vedením partnerů Baltic Bright, Národ. knihovny Lotyšska), jako i následně jejich neexistujících překladů do češtiny (nedodal partner Sedukon), byla revize a hodnocení výsledků formální záležitostí čili cvičením s představami; plánování jejich šíření, jež mělo být toho času v plném proudu, pak bylo rovnou fantazírováním, a to otevřeně nad časový rámec projektu.

Ad konference: Aby měla konference hlubší smysl, než zasloužené, leč danými okolnostmi zpochybněné ocenění dobré vůle, měla proběhnout na začátku, nejpozději uprostřed projektu, a to coby konfrontace možností sektoru knihoven a sektoru CŽU. V evropských projektech však nutno postupovat podle plánu, bilanční smířlivost do závěrečné konference právem patří, takže vše „v pořádku“. Osobní dojem: četná osobní setkání mohou podnítit další, na Di-XL navazující projekt.

K mému kritickému zhodnocení setkání partnerů i konference se přidává i znepokojující otázka po přínosu účasti NTK v projektu, resp. po smyslu projektu jako takového. Na důvody účasti NTK v projektu je nutné ptát se těch, kteří jej do NTK přivedli; hodnoceno nyní – měsíc před koncem – je přínos z účasti stále skrytý mně, stejně jako všem, kteří na projektu pracovali posledního půl roku se mnou nebo dokonce i déle. Pokud jde o smysl celého projektu, spočívá ani ne tak ve výsledcích, ať už jsou nebo budou jakékoli, nýbrž v samotném podnícení spolupráce mezi knihovnami a organizacemi CŽU. Na partnerském setkání i konferenci bylo vidět, že v zemích ostatních partnerů – v Pobaltí, Srbsku i Řecku – je to nosné a přínosné téma pro oba sektory. Po dvou letech realizace projektu je ovšem nutné vyžadovat víc než jen nosnou myšlenku, totiž její srozumitelnou realizaci a uvedení do praxe. Pokud jde o myšlenku,

narážela NTK při navazování spolupráce s knihovnami na „znovuobjevování Ameriky“. Pokud jde o uvedení myšlenky do (české) praxe, je primární překážkou vytíženost knihovníků; ta brání dalšímu rozvoji spolupráce, a to jak jednorázové, „inovativní“ (chybí otevřenost), tak systematické (chybí aktivní přístup).

5. Dokumentace

- N:\VEDENI\Projekty,programy\Di-XL\cesty, konference\Riga
- <http://repozitar.techlib.cz> („DiXL“)
- <http://dixl.eu/outputs/>
- N:\VEDENI\Projekty,programy\Di-XL\Expert\Aira Lepik (Library expert)

6. Anotace ZC

Cesta do Rigy v září 2014 přinesla poslední osobní setkání s řešiteli projektu Di-XL. Na programu setkání byla revize dosažených výsledků a plán jejich šíření. Na navazující konferenci „Knihovny jako významný partner při šíření a využívání projektů celoživotního učení“ řešitelé představili výsledky projektu a pokusili se je uvést do evropského kontextu. Konference se zúčastnili knihovníci, zástupci organizací celoživotního vzdělávání a širší odborná veřejnost z partnerských zemí.

Cílem evropského projektu Di-XL (realizovaného v rámci EU Lifelong Learning Programme) je podpořit spolupráci mezi knihovnami a organizacemi celoživotního učení v oblasti šíření výsledků projektů EU LLP. V rámci dosažení tohoto cíle vznikla analýza potřeb, praktické příklady a model spolupráce. Tyto hmatatelné výsledky projektu partneři šíří mezi klíčové (východo-)evropské hráče v obou sektorech.